

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

115. Quandonam constituendi Vicarii perpetui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

Ecclesiis vel beneficiis unitis pertinet ad Capitulum vel ad Prælatum monasterii, cui ea unita sunt, & Episcopus solum debet approbare, & admittere, daréque licentiam administrandi Sacramenta, ubi idoneus reperit Vicarius, absque eo quòd ulla alia requiratur collatio vel institutio. Barb. *loc. cit.* num. 63. citans Garc. p. 1. c. 2. n. 93.

Questio 114. An nihilominus, & quando possit Episcopus in tali parochiali, etiam quæ pleno jure subditur Collegiata, vel monasterio, deputare Vicarium perpetuum?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè: Corrad. l. 3. c. 9. n. 16. idque vi Trid. *sess. 7. c. 7.* statutis, quòd Ordinarii deputare possint Vicarios perpetuos in quibuscunque beneficiis curatis, quæ unita reperiuntur Ecclesiis Cathedralibus, Collegiis, vel monasteriis, non obstantibus privilegiis. Hisce comprehenduntur monasteria quæcumque etiam exempta, & Ecclesias quomodocunq; iisdem, eorumque mensis unitas, docet ibi Corrad. citans pro hoc Barb. *de potest. Episc. alleg. 71. n. 100.* Item procedere etiam si in literis unionis expressa sit clausula; ut possint deservire per Vicarios amovibiles; si literæ ante Concil. Trid. emanarint; secus si post illud. Garc. p. 11. c. 2. num. 9. Flores de Mena. *Variar. qq. l. 1. q. 10. n. 36. & seq.* quos citat & sequitur Barb. *loc. cit.* n. 3.

2. Respondeo secundò: nihilominus, ut ex ipsis Concilii verbis intelligitur, requiritur, ut Episcopus id faciat in visitatione; ita ut videatur non dari Ordinario hac jurisdictione à Concilio, nisi in visitatione. Corrad. *loc. cit.* n. 18. ex Garc. p. 11. c. 2. n. 12. saltem dum beneficia unita sunt monasteriis & locis regularibus & exemptis. Barb. *loc. cit.* n. 4. citans pro hoc Flores de Mena. *num. 47.* Navar. *de stat. Monach. conf. 11. nu. 7.* Item requiritur justum arbitrium Episcopi, five ut intercedat justa causa; poterit enim aliàs ab istiusmodi perpetuitate Vicarii appellari; cum aliàs dictum Concilium, nempe *sess. 25. de regular. c. 11.* concedat, quòd possint Vicarii temporales deputari, & tantum id remittat Ordinarii arbitrio; ut si viderit expedire, deputet Vicarium perpetuum. iidem AA. Corrad. *num. 19. & 20.*

3. Respondeo tertio: de ceterò non posse Episcopum in vim Trid. deputare Vicarium perpetuum in sequentibus casibus; quos enumerat Barb. *loc. cit.* n. 6. & seq. Primò: dum à tempore immemoriali unico facta est, & ex tunc constat Vicarios fuisse ad nutum amovibiles scientibus & consentientibus Ordinariis, & nunquam Vicarium perpetuum fuisse constitutum. citatur à Barb. pro hoc Flores de Mena *loc. cit.* n. 44. Sanch. *in decal. l. 7. c. 29. n. 191.* Putat nihilominus Corrad. l. 3. c. 9. n. 6. derogare Concilium istiusmodi consuetudini immemoriali, citans pro hoc declarationem S. Congregationis ejusdem Concilii. Secundò: dum unio facta est per viam pacti & concordia à Sede Apostolica cum clausula: *deserviendò beneficio per Vicarium amovibilem*; citantur pro hoc AA. iidem. Tertio: dum beneficium unitum est monasterio monachorum aut mendicantium. Sic enim restrinxisse dicitur Pius V. decretum illud Trid. in motu quodam proprio incipiente: *Ad exequendum pastoralis officii debitum. &c.* sub dato Kalend. Novemb. Anno 1567. quem refert Quaranta in summa Bullarii. apud Barb. *loc. cit.* n. 9. cui derogatum non fuit P. Leuren. *Fori Benef. Tom. 1.*

per constitutionem Greg. XIII. incipientem: *in tanta rerum &c.* nam præterquam, quòd hac constitutio tantum procedat, quoad Vicarios parochialium unitarum monasteriis; Idem Gregor. postmodum oretenus (ut testatur Campanil. *in divers. juris can. rubricas. l. 7. c. 6. n. 121.* Gonz. *ad reg. 8. gl. 5. n. 79.* apud Barb. *loc. cit.*) revalidavit dictam Pii V. constitutionem cum hac limitatione: modò cum religioso illo designando in Vicarium amovibiliter unus duntaxat alius religiosus extra claustrum maneat. Quartò: dum ex privilegio renunciationis causà concessio beneficium esset unitum cum clausula ponendi Vicarium ad nutum amovibilem; quia in generali privilegiorum derogatione, qualem ponit Trid. *cit. c. 7.* non comprehenduntur privilegia remunerationis gratià concessa, multis probant Flores de Mena & Sanch. *loc. cit.* apud Barb. n. 10. Quin dum pro bono pacis & cessatione litium, rectèque beneficii administratione expediret nihil innovari, sed institui Vicarium ad nutum amovibilem; Trid. enim, ut dictum est, non emisit id liberæ voluntati Episcoporum, sed iusto arbitrio eorum; AA. iidem, & Barb. n. 11. Sextò: dum ex privilegio pontificio post Trident. concessio unitum esset beneficium parochiale cum clausula, instituendi Vicarium ad nutum amovibilem; cum enim Trid. derogans privilegiis c. 7. non potuerit restringere potestatem Pontificiam, loquitur tantum de privilegiis ante id decretum concessis. Barb. n. 12. citans Garc. p. 11. c. 2. n. 5. Flores de Mena. *loc. cit.* n. 49. qui tamen posterior n. 50. exigit privilegium illud ex certa scientia aut motu proprio, aut cum expressa Trid. derogatione concessum; ut id intelligitur, dum ex verbis privilegii constiterit, hanc mentem fuisse Pontificis, & in dubio præsumendum, cum illud decretum Trid. satis sit notorium, qui etiam n. 51. observat, in his ipsis casibus, in quibus non est integrum Episcopo constituere Vicarium perpetuum, teneri tamen curare, ut beneficio bene deserviat; aliàs adhuc posse eum constituere in illo Vicarium perpetuum; cum privilegium ob ejus abusum amittatur.

Questio 115. Quando nam constituendi Vicarii perpetui?

Respondeo: si questio procedit de tempore, Vicarios perpetuos constitui non posse, priusquam erecta Vicaria perpetua: Hinc etiam, ubi Ordinarius voluerit in executionem dicti decreti Trid. Vicarios temporales in perpetuos mutare, debet prius erigi Vicaria perpetua; cum Vicarii perpetui tunc non possint institui absque erectione tituli Vicariæ, qualis titulus beneficalis antè non erat, dum constituiebantur absque omni collatione & institutione Vicarii ad nutum amovibiles. Corrad. l. 3. c. 9. n. 27. Barb. *loc. cit.* n. 4. Garc. *loc. cit.* p. 15. Ac proinde non poterit Episcopus procedere ad dictam erectionem & positionem Vicarii perpetui, nisi citatis & auditis partibus. AA. iidem. neque etiam non nisi in visitatione. Corrad. n. 19. ex Garc. n. 12. citante pro hac declarationem S. Congregationis. Porro sic factam erectionem de Vicaria amovibili in perpetuum per Episcopum non alterare unionem jam factam quoad exercitium curæ, ait Barb. n. 13. Pergitque monasterium, cui unitum tale beneficium erat, nominare seu præsentare Vicarium perpetuum instituendum ab Ordinario. Corrad. *loc. cit.* sub n. 31. in formula erectionis istiusmodi

D

modi

modi Vicariarum, quam utiliter leges; qui etiam ibi observat, fieri quandoque erectionem huiusmodi Vicariarum ad partem; hoc est sine aliqua provisione; quandoque etiam simul, hoc est, unâ cum provisione, ita ut unico contextu erigatur & conferatur. De cetero non institui Vicariam perpetuam in Ecclesia curata & parochiali de jure, quando ea habet Rectorem, nisi illa parochialis sit annexa alicui Ecclesie, notat Corrad. *cit. c. 9. n. 8.* citans *c. exstirpanda, de preb. & Gloss. ibidem, v. perpetuo.*

Questio 116. A quo constituendi Vicarii perpetui?

Respondeo primò in genere: Vicarium perpetuum non constitui nisi vel per Papam, vel per Episcopum, vel per ipsum curatum seu principalem Rectorem. *Lott. l. 1. q. 20. n. 130.* Hæ enim sunt tres illæ personæ, à quibus omnino necesse est pendere, & quidem immediatè cujuscunque Ecclesie curam. *Hofst. in c. cum non ignoret, de preb.*

2. Respondeo secundo in particulari: Vicarios perpetuos in parochialibus unitis non ad liberam Ordinariorum deputationem, sed ad nominationem illorum, ad quos spectant Ecclesie unitæ vel beneficia, in quibus erigitur Vicaria, spectat. Sic expressè statuit Pius V. in Constitutione sua *cit. Barb. loc. cit. n. 45. Garc. p. 9. c. 2. n. 294.* atque ita nominatio ac veluti institutio Vicarii perpetui pertinet ad Rectorem principalem, v. g. qui parochiam suo beneficio aut prælaturæ unitam habet; præcedente tamen examine & consensu Episcopi sive Ordinarii. *Laym. ad rit. de off. Vicarii, n. 1.* Atque hæc constitutio Piana locum etiam habet, dum Vicariæ tales vacant in mense reservato, vel cadunt sub alia reservatione, ita ut non obstante tali reservatione possit dicta præsentatio seu nominatio, & deputatio fieri, modò deputati Vicarii expediant novam provisionem, & solvant annatam, ad quod tenebuntur, antequam ad possessionem admitti possint; de quo vide *Barb. loc. cit. & Garc. fusè. n. 304. & seq.*

Questio 117. An in constituendo Vicario perpetuo non tantum nominatio Rectoris principalis, sed etiam consensus patroni intervenire debeat?

Respondeo: si parochialis Ecclesia unita sit Prælaturæ seu beneficio electivo, in institutione Vicarii non est requirendus consensus Patroni; quia is per unionem, saltem, si cum illius consensu facta fuit, censetur amisisse jus præsentandi, nisi id specialiter sibi reservârit; *Laym. ad c. 3. de off. Vicar. n. 3.* citans *Gl. in idem caput. V. Episcopi. Lapum. in Clem. unic. de off. Vicar. & se ipsum Theolog. Moral. l. 3. tr. 2. c. 9. n. 9.* In aliis verò casibus v. g. dum propter amplitudinem parochiæ constituta est Capella, seu Ecclesia filialis principali subjecta, ita ut in ea Vicarius à principali Rectore cum Episcopi approbatione ponendus sit; requirendus est quoque patroni consensus, & simultanea præsentatio; hoc est, Vicarius perpetuus pro ista Capellâ præsentari debet Episcopo à Rectore principali & patrono simul; cum patrono competat præsentare ad titulum parochiæ à se fundatæ, dotatæ & edificatæ. *Laym. ibid. n. 4.* citans pro hoc *Innoc. & Butrio in cit. c. 3.*

Lapum & Zabarel. in cit. Clem. unic.

Questio 118. Parochia annexa monasterio qualis instituendus Vicarius, temporalis, an perpetuus; secularis, an regularis?

Respondeo ad primum: inspiciendum est, quid ante hac consuetum fuerit; & quid in literis factæ unionis seu incorporationis contineatur; quia status Ecclesie non facile immutandus est, argumento *c. sicur. de suppl. negl. præl.* ubi id notat *Andr. Butrio & c. Laym. ad cit. c. 8.* citans *Garc. p. 11. c. 2. n. 4. Barb. de potest. Epif. p. 3. alleg. 72. & 189.* Salvo tamen semper eo, quòd, ut dictum, Episcopus si Ecclesie expedire videatur, possit ordinare, ut Ecclesia deinceps per Vicarium perpetuum ordinetur, tamen antehac semper temporalem habuerit; excipiendo tamen iterum ab hoc ipso decreto *Trid.* casus paulò antè enumeratos.

2. Respondeo ad secundum: si Rector principalis sit secularis, v. g. Præpositus aut Capitulum Collegiatæ secularis, institui non potest regularis; si autem Rector principalis est regularis v. g. Abbas vel monasterium, cui unitur parochia, constitui potest regularis ad nutum amovibilis, nisi in literis unionis expressum sit, ut per Vicarium secularem administraretur parochia, vel nisi longissimo tempore per secularem administrata sit, præfertim si intitulatus fuerit. *Laym. loc. cit.*

Questio 119. An, & qualiter Vicarius sibi substituere possit alium Vicarium?

Respondeo primò: Vicarius, etiam perpetuus & intitulatus nequit sibi substituere alium Vicarium perpetuum. *c. clericos de offic. Vicar. Luca de paroch. d. 17. nu. 3. Azor l. 3. c. 6. q. 10. Castrop. de benef. d. 1. p. 8. n. 4. Laym. ad c. 4. de off. Vicar. n. 1.* dicens de hac re neminem dubitare; nam nequidem ipse parochus seu Rector ordinarius Ecclesie talem Vicarium instituere potest; *Laym. ibid.* cumque idem titulus Vicariæ spectare simul nequeat ad duos, non magis Vicarius perpetuus Vicarium perpetuum, sibi deligere potest, quam Rector alium secum Rectorem: quòd autem procurator ad litem vel inceprum negotium possit sibi substituere alium, inde est, ait *Azor loc. cit.* quòd is tunc evadat quasi Dominus litis vel negotii.

2. Respondeo secundo: potest nihilominus Vicarius perpetuus suo proprio jure ex justâ causâ substituere sibi Vicarium temporalem ad breve tempus. *Barb. Castrop. Laym. loc. cit.* cum communi, non obstante quòd industria Vicarii ad sui constitutionem delecta sit, & in propria persona residere teneatur, ut *ibid.* *Barb.* quin imò poterit id tradendo illi totum officium seu administrationem suam. *Laym. loc. cit.* citans *Hofst. in cit. c. 4. n. 5. Butrio & Zabarel.* cum Vicarius perpetuus non sit delegatus, sed ordinariam curam & jurisdictionem habeat; adeoque non minùs id possit, quam parochi aliique curati non Vicarii. *Castrop. loc. cit. Laym. citans Innoc.* Item poterit id absque eo, quòd requirendus sit consensus patroni, etiam si beneficium esset juris patronatûs laicorum; *Castrop. loc. cit. n. 2.* citans *Lamb. l. 3. q. 5. a. 10. n. 1. & seq.* Porrò tempus breve specificat *Castrop. ibid.* nempe 15. dierum. *Azor loc. cit.* unam alteramve hebdomadam; qui etiam addit, dummodo rarò substituat. *Laym. ad duos menses extendit;* dum Vicarius perpetuus à parochiali abesse cogitur; quin etiam, si præsens est, infirmitate tamen detinetur,

ait